

Årlig registrering af lægers bibeskæftigelse

- for ledende overlæger, overlæger og afdelingslæger

Indholdsfortegnelse

1. Sammenfatning af lægers bibeskæftigelse i 2021	3
Baggrund.....	3
Indberetning er baseret på tillid	3
Hovedresultater for 2021	4
2. Præsentation af resultater for 2021	5
Svarprocent i 2021.....	5
76 pct. har uændret bibeskæftigelse.....	5
Typer af bibeskæftigelse.....	5
Læger med bibeskæftigelse er jævnt fordelt på alle hospitaler	6
3. Oversigt over de fem typer af bibeskæftigelse 7	
A. Personlig indkomst i forbindelse med forskningsprojekter fra private virksomheder, fonde, patientforeninger mv.....	7
B. Privat økonomisk interesse.....	7
C. Attester med særskilt honorar.....	8
D. Bibeskæftigelse udover hovedbeskæftigelse	8
E. Tilknytning til lægemiddel- eller medicovirksomhed m.m.	10

1. Sammenfatning af lægers bibeskæftigelse i 2021

Baggrund

Ved overenskomstforhandlingerne i 2008 indgik Danske Regioner og Foreningen af Speciallæger og Yngre Læger en aftale om oplysningspligt ved bibeskæftigelse for ledende overlæger, overlæger og afdelingslæger. Oplysningspligten er ligeledes gældende for ledende overtandlæger, overtandlæger og specialtandlæger jf. overenskomsten for tandlæger. Når der i teksten fremadrettet refereres til ledende overlæger, overlæger og afdelingslæger gælder dette også ledende overtandlæger, overtandlæger og specialtandlæger.

Den årlige afrapportering af lægers bibeskæftigelse udspringer af et politisk og ledelsesmæssigt ønske om et overblik over omfanget og typer af bibeskæftigelse på hospitals- og regionsniveau.

Overordnet bygger en række funktioner i sundhedsvæsenet på, at læger har bibeskæftigelse, det vedrører fx undervisning af studerende og udarbejdelse af attester i forsikrings-sager. Læger er ofte også involveret i forsknings- og udviklingsprojekter samt repræsentanter i offentlige og halvoftentlige råd, nævn og kommissioner, hvor der er brug for deres faglige viden. Flere læger har også bibeskæftigelse på andre offentlige sygehuse eller på private klinikker. En række af de funktioner, som lægerne udfører som bibeskæftigelse, kan ikke varetages af andre faggrupper og er vigtige for at få det samlede sundhedsvæsen til at fungere og hænge sammen.

Relevant og nødvendig bibeskæftigelse skal altid balancere med arbejdsgiverhensynet i forhold til den enkelte læges habilitet og virke som uafhængig af andre interesser. Med den enkelte læges bibeskæftigelse må der ikke kunne drages tvivl om lægens interesseforhold eller uvildighed i forhold til behandling og rådgivning af patienter. Tilsvarende må bibeskæftigelse hverken tidsmæssigt eller indholdsmæssigt påvirke lægens indsats i hovedansættelsen i Region Hovedstaden.

Indberetning er baseret på tillid

Indberetningssystemet for bibeskæftigelse hviler på en initiativ- og orienteringspligt fra den enkelte læge om at underrette ledelsen om bibeskæftigelse. Såfremt denne orientering ikke vurderes som fyldestgørende, kan ledelsen bede om yderligere information, før den endelige beslutning om forenelighed træffes.

Indberetningssystemet er dermed baseret på tillid til, at lægen indberetter sin bibeskæftigelse og udgør et afsæt for dialog med lægen om bibeskæftigelse.

Der er 78 læger, svarende til 2 pct., der ikke har foretaget indberetning i 2021. Til sammenligning var der 209 læger svarende til 6 pct. i 2020. Oplysningspligten gælder kun de læger, der har eller ønsker at optage bibeskæftigelse, men alle opfordres til at udfylde skemaet. Lokalt er der opfølgning på de læger, der ikke har oplyst om bibeskæftigelse.

På hvert hospital er det direktionens/centerledelsens ansvar, at der årligt afholdes samtaler med alle læger i målgruppen, uagtet om lægen har indberettet oplysninger i systemet for lægers bibeskæftigelse eller ikke. Derudover har hvert hospital statusoversigter til rådighed og skal i registreringsperioden følge op på de læger, der mangler at oplyse om bibeskæftigelse.

Hvis der er tale om bibeskæftigelse, som ikke vurderes foreneligt med stillingen, tages det op med lægen for at afslutte eller ændre lægens bibeskæftigelse. I 2021 er der 29 indberetninger, der ikke er vurderet af nærmeste leder, på trods af flere rykkere. Til sammenligning var tallet 66 i 2020.

I 2019 blev løbende indberetning af bibeskæftigelse for nyansatte læger implementeret på alle hospitaler.

Hovedresultater for 2021

Det generelle billede af bibeskæftigelse i 2021 ligger på niveau med resultaterne i 2020, og der ses ikke nye og afvigende tendenser. Den samlede grad af bibeskæftigelse er 52 pct. i 2021, hvilket er uændret ift. 2020. Tallene udgør dog et lille fald sammenlignet med tidligere, da bibeskæftigelsen i perioden 2012-2019 har ligget mellem 57 pct. og 62 pct.

Omfanget af bibeskæftigelse i regionen, lønnet såvel som ulønnet, indikerer, at der er en betydelig efterspørgsel efter lægespecialistkompetencer og en relativt høj fleksibilitet hos læger i regionen ift. deltagelse i vigtige opgaver ved siden af hovedbeskæftigelsen.

Resultaterne af den gennemførte indberetning i 2021 viser;

- Svarprocent på 98 pct. (94 pct. 2020, 96 pct. i 2019).
- 52 pct. angiver at have en eller anden form for bibeskæftigelse (52 pct. i 2020 og 57 pct. i 2019).
- Knap halvdelen af lægerne med bibeskæftigelse, har mindre end 15 timer bibeskæftigelse om måneden.
- Læger med bibeskæftigelse har i gennemsnit 1,7 bijobs. Fx kan en læge undervise, forske, deltage i råd og nævn og udarbejde attester mv. Det er en stigning på 0,1 bijobs sammenlignet med de foregående år, hvor læger i gennemsnit havde 1,6 bijobs.
- 2 pct. har oplyst om privatøkonomiske interesser såsom (med)ejerskab, bestyrelsesposter eller aktier i medicinalvirksomhed. Det svarer til 2020 og 2019.
- Antallet af læger, der modtager personlig indkomst over 100.000 kr. fra private virksomheder, fonde, patientforeninger mv. til at gennemføre forskningsprojekter, har varieret de sidste år. I 2014 drejede det sig om 7 personer stigende til 13-14 personer i 2015-2017 og til 28 personer i 2018. I 2019 sås et mindre fald til 21 personer og i 2020 faldt det yderligere til 15 personer. I 2021 er tallet steget til 22 personer.
- Bibeskæftigelse forekommer oftest inden for det offentlige sundhedsvæsen og under kategorien ”anden lægelig bibeskæftigelse”, som rummer en række forskellige kategorier. Indenfor denne fremkommer bibeskæftigelse oftest inden for offentlige institutioner som styrelser/ministerier og uddannelsesinstitutioner.

- 23 pct. af lægerne er ikke ansat i en fuldtidsstilling (23 pct. 2020, 22 pct. i 2019). Heraf angiver 53 pct. at have bibeskæftigelse udover hovedbeskæftigelsen (53 pct. i 2020, 56 pct. i 2019). Ift. ansatte på fuld tid har 38 pct. bibeskæftigelse (37 pct. i 2020, 39 pct. i 2019).
- Følgende specialer har den højeste andel af læger, der tager bibeskæftigelse: Neurokirurgi (86,7 pct.), dermato-venerologi (84,2 pct.) samt ortopædisk kirurgi (82,4 pct.).

3. Præsentation af resultater for 2021

Nedenfor uddybes resultater for registreringen i 2021.

Svarprocent i 2021

Regionen har 3.362 ledende overlæger, overlæger og afdelingslæger i målgruppen. Af dem har 3.284 læger foretaget en registrering, jf. tabel 1. Svarprocenten er 98 pct. (94 pct. i 2019).

Tabel 1: Svarprocent ved registrering af bibeskæftigelse i Region Hovedstaden

	Antal	Pct.
Registrering ikke foretaget af læge	78	2%
Afventer leders vurdering	29	1%
Under vurdering af leder	0	0%
Vurderet uforenelig af leder	1	0%
Vurderet forenelig af leder	3254	97%
I alt	3362	100%

Da data blev trukket, var én indberetning om bibeskæftigelse vurderet som uforenelig med dennes ansættelse i regionen.

Lægerne kan løbende oplyse og indberette om bibeskæftigelse i det elektroniske system, så deres indberetning altid er ajourført.

76 pct. har uændret bibeskæftigelse

I 2021 har 76 pct. (76 pct. i 2020) af lægerne svaret, at oplysningerne vedrørende bibeskæftigelse er uændret i forhold til 2020. Besvarelsen for disse læger er klareret med få klik.

Typer af bibeskæftigelse

Der er 52 pct., der har oplyst, at de har bibeskæftigelse, jf. tabel 2. Tallet var også 52 pct. i 2020 og 57 pct. i 2019. En læge kan udøve flere typer af bibeskæftigelse. Der er 41 pct. der oplyser, at de har ”Bibeskæftigelse ud over hovedbeskæftigelsen” herunder også deltagelse i råd, nævn, styrelser, forsikringsselskaber mv. Bibeskæftigelsen finder sted på andre regionale hospitaler, medicinalvirksomheder, privathospitaler, uddannelsesinstitutioner, styrelser, ministerier, forsikringsselskaber, Falck/SOS international og i råd og nævn mv. Til sammenligning var tallet 40 pct. i 2020 og 43 pct. i 2019.

Tabel 2: Typer af bibeskæftigelse i Region Hovedstaden

	Antal	Pct.
Modtager personlig økonomisk indkomst til forskningsprojekter fra private virksomheder mv.	72	2%
Har (privat)økonomisk interesse, såsom (med)ejskab eller bestyrelsesposter	61	2%
Udarbejder attester, der giver dig særskilt honorar	527	16%
Tager bibeskæftigelse ud over hovedbeskæftigelse	1350	41%
Får tilknytning til en lægemiddel- eller medicovirksomhed og/eller en specialforretning med medicinsk udstyr, der enten kræver anmeldelse til Sundhedsstyrelsen eller tilladelse fra Sundhedsstyrelsen	301	9%
Udøver ikke bibeskæftigelse	1562	48%
I alt	3284	100%

Note: En læge kan udøve flere typer af bibeskæftigelse og kan derfor have sat flere kryds.

Lægernes egne registreringer viser, at 23 pct. (23 pct. i 2020, 22 pct. i 2019) er ansat på deltid. 62 pct. (62 pct. i 2020, 56 pct. i 2019) af lægerne på deltid tager bibeskæftigelse ud over hovedbeskæftigelsen. Graden af bibeskæftigelse skal således ses i lyset af, at en femtedel er ansat på deltid.

Læger med bibeskæftigelse er jævnt fordelt på alle hospitaler

Niveauet for bibeskæftigelse fordeler sig relativt jævnt på regionens psykiatriske og somatiske hospitaler og varierer mellem 42 pct. i Region Hovedstadens Psykiatri og 58 pct. på Rigshospitalet jf. tabel 3.

Tabel 3: Andel af læger med bibeskæftigelse fordelt efter hospitaler og virksomheder i 2021

	Amager og Hvidovre Hospital	Bispebjerg og Frederiksberg Hospital	Bornholms Hospital	Center for HR og Uddannelse	Center for It og Medientechnologi	Center for Sundhed	Akuteredskabet	Herlev og Gentofte Hospital	Nordsjællands Hospital	Region Hovedstadens Psykiatri	Rigshospitalet	Steno Diabetes Center	Total
Ja	177	206	17	3	1	1	3	319	158	128	691	18	1722
	48%	55%	47%	75%	25%	50%	30%	48%	51%	42%	58%	55%	52%
Nej	191	168	19	1	3	1	7	341	149	175	492	15	1562
	52%	45%	53%	25%	75%	50%	70%	52%	49%	58%	42%	45%	48%
I alt	368	374	36	4	4	2	10	660	307	303	1183	33	3284

2. Oversigt over de fem typer af bibeskæftigelse

Nedenfor vises resultaterne for de fem typer af bibeskæftigelse, som indgår i lægernes spørgeskemaer:

- A. Personlig indkomst i forbindelse med forskningsprojekter fra private virksomheder, fonde, patientforeninger mv.
- B. Økonomisk interesse, såsom (med)ejerskab eller bestyrelsesposter i medicinalvirksomheder eller apparaturleverandører o.l.
- C. Attester for hvilke der kan kræves særskilt honorar.
- D. Bibeskæftigelse i øvrigt ud over din hovedbeskæftigelse, herunder også deltagelse og arbejde i råd, nævn, styrelser, forsikringsselskaber mv.
- E. Tilknytning til en lægemiddel- eller medicovirksomhed og/eller en specialforretning med medicinsk udstyr, der enten kræver anmeldelse til Sundhedsstyrelsen eller tilladelse fra Sundhedsstyrelsen.

- A. Personlig indkomst i forbindelse med forskningsprojekter fra private virksomheder, fonde, patientforeninger mv.

Der er 72 læger, svarende til 2 pct., der oplyser, at de modtager personlig indkomst fra private virksomheder, fonde, patientforeninger mv. til at gennemføre forskningsprojekter, jf. tabel 4. Til sammenligningen oplyste 56 læger, svarende til 2 pct., i 2020 og 76 læger, svarende til 2 pct., i 2019, at de modtager personlig indkomst.

Tabel 4: Den forventede samlede beløbsstørrelse på personlig indkomst ifm. forskningsprojekter i det kommende år (=2022)

	Antal	Pct.
Under 10.000 kr.	15	0%
10.000-24.999 kr.	15	0%
25.000-99.999 kr.	20	1%
100.000 kr. og derover	22	1%
Modtager ikke personlig indkomst	3212	98%
I alt	3284	100%

Note: Der er foretaget afrundinger i tabellen.

Under halvdelen af de læger, der har oplyst, at de modtager personlig indkomst i forbindelse med forskningsprojekter, forventer at modtage op til 25.000 kr. om året. Andelen, der forventer at modtage over 100.000 kr., steg fra 7 personer i 2014 til 21 personer i 2019, den faldt dog til 15 i 2020 og er nu steget til 22 i 2021.

- B. Privat økonomisk interesse

Der er 61 læger (59 i 2020, 52 i 2019), svarende til 2 pct. (2 pct. i 2020), der oplyser, at de har privat økonomisk interesse, såsom (med)ejerskab eller bestyrelsesposter i

medicinalvirksomheder og apparaturleverandører eller aktieposter i medicinalvirksomheder. Dette er på niveau med resultatet siden 2013.

Tabel 5: Andel af læger med privat økonomisk interesse i 2021

	Antal	Pct.
(Med)ejerskab	34	1%
Bestyrelsesposter	5	0%
Anden	22	1%
Har ikke privatøkonomisk interesse	3223	98%
I alt	3284	100%

C. Attester med særskilt honorar

I alt har 16 pct. af lægerne oplyst, at de udarbejder attester, der giver særskilt honorar. Det udgør et fald siden 2014, hvor andelen lå på 29 pct (18 pct. i 2020, 22 pct. i 2019). Hovedparten af attesterne er statusattester fra kommunerne og speciallægeerklæringer til eksempelvis forsikringsselskaber og styrelser mv.

Tabel 6: Antal attester udarbejdet i alt pr. år

	Antal	Pct.
Under 5 attester	145	4%
5-9 attester	72	2%
10-24 attester	193	6%
25 attester og derover	117	4%
Udarbejder ikke attester	2757	84%
I alt	3284	100%

D. Bibeskæftigelse udover hovedbeskæftigelse

Af de 3284 læger, som deltaget i registreringen, har 1.350 læger, svarende til 41 pct., registreret bibeskæftigelse i kategorien ”Bibeskæftigelse ud over hovedbeskæftigelse”. Til sammenligning var der 40 pct. i 2020, 43 pct. i 2019 og 40 pct. i 2018 og 2017, der registrerede ”Bibeskæftigelse udover hovedbeskæftigelse”.

En læge kan have mere end én bibeskæftigelse. Lægerne oplyser bl.a. her om deltagelse og arbejde i uddannelsesinstitutioner, styrelser, forsikringsselskaber, råd og nævn mv.

Hvor foregår bibeskæftigelsen?

Af de 1.720 registreringer om ”bibeskæftigelse udover hovedbeskæftigelse” har 1.080 oplyst at have bibeskæftigelse inden for det offentlige sundhedsvæsen, privathospitaler, klinik, egen klinik eller medicinalvirksomhed, jf. tabel 7. Til sammenligning var antallet 883 i 2017, 968 i 2018, 1.019 i 2019 og 980 i 2020.

Tabel 7: Hvor foregår bibeskæftigelsen? – For læger der har indberettet

	Antal	Pct.
Det offentlige sundhedsvæsen/andre regionale hospitaler	491	15%
Privathospitaler	240	7%
Klinik eller lignende institutioner	106	3%
Egen klinik/eget ydernr.	88	3%
Medicinalvirksomheder, apparaturleverandører eller lignende	155	5%
Anden lægelig bibeskæftigelse	640	19%
Tager ikke bibeskæftigelse i øvrigt	1946	59%
I alt	3284	100%

Note: Der er mulighed for flere svar pr. læge.

Der er 15 pct., der har bibeskæftigelse inden for det offentlige sundhedsvæsen i 2021. Dette tal har kun varieret lidt de senere år, hvor der var 14 pct. i 2020, 16 pct. i 2019, 14 pct. i 2018 og 13 pct. i 2017. Det omfatter bl.a. læger, der kører lægeambulancer, deltager i ”1813 vagter” og læger, der fx tager vagter på afdelinger, hvor de tidligere har været ansat. Dette forekommer både i og uden for Region Hovedstadens hospitaler.

Der er 10 pct., der har bibeskæftigelse på privathospitaler, klinik eller lignende institutioner. Det svarer til tidligere år. Inden for kategorien ”Anden lægelig bibeskæftigelse” er de hyppigst forekommende registreringer indenfor uddannelsesinstitutioner og styrelser/ministerier samt ”andet sted”, som fx udgøres af arbejde i Patienterstatningen samt Medicinal- og eller biotech-virksomheder.

Hvilken type af bibeskæftigelse varetager lægerne?

27 pct. (26 pct. i 2020, 28 pct. i 2019) af de læger, der har registreret ”bibeskæftigelse udover hovedbeskæftigelse”, har i 2021 oplyst, at der er tale om konsulentbistand, herunder faglig rådgivning og undervisning mv. Resultaterne er enslydende med tidligere år.

Tabel 8: Type af bibeskæftigelse for læger der har indberettet

	Antal	Pct.
Vagt eller beredskabsforpligtigelse	318	10%
Normal dagtjeneste	471	14%
Konsulentbistand	890	27%
Tager ikke bibeskæftigelse i øvrigt eller ikke besvaret	1974	60%
I alt	3284	100%

Note: Mulighed for flere svar.

Timer

Fordelingen af timer i bibeskæftigelse fremgår af tabel 9. Læger med 25 timer eller mere om måneden er fx læger med skadevagter eller læger, der kører lægeambulancer – her er vagterne af 12 timers varighed. Fordelingen er enslydende sammenlignet med tidligere år.

Tabel 9: Antal timer for læger med bibeskæftigelse udover hovedansættelsen pr. måned

	Udvalg		Alle	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Under 5 timer pr. måned	216	16%	216	7%
5-14 timer pr. måned	406	30%	406	12%
15-24 timer pr. måned	324	24%	324	10%
25 timer pr. måned eller mere	404	30%	404	12%
Tager ikke bibeskæftigelse i øvrigt			1934	59%
I alt	1350	100%	3284	100%

Note: Antal timer er konstrueret ud fra de tre svarmuligheder: Timer pr. uge, timer pr. måned og timer pr. år.

E. Tilknytning til lægemiddel- eller medicovirksomhed m.m.

Oplysningspligten omfatter tilknytning til lægemiddel- eller medicovirksomhed og/eller en specialforretning med medicinsk udstyr, der enten kræver anmeldelse til Sundhedsstyrelsen eller tilladelse fra Sundhedsstyrelsen. 309 (290 i 2020, 304 i 2019) læger, svarende til 9 pct. (9 pct. i 2020, 10 pct. i 2019) oplyser, at de har tilknytning til en sådan virksomhed eller specialforretning. Det udgør et mindre fald over årene fra 15 pct. i 2014.